

Trabeculectomie glaucoomoperatie

U heeft met uw arts afgesproken dat u een glaucoomoperatie aan uw oog krijgt. De arts doet een trabeculectomie om de oogdruk te verlagen. Hoe gaat de operatie? Hoe moet u zich voorbereiden? Dat en meer leest u in deze folder.

Wat is glaucoom?

Glaucoom is een ziekte waarbij de druk in de oogbol te hoog is. Vrijwel altijd wordt dit veroorzaakt door een verstoorde afvoer van het kamerwater uit het oog (niet te verwarren met traanvocht). De hoge druk in het oog heeft als gevolg dat de oogzenuw aan de achterzijde van het oog beschadigd raakt. Hierdoor kan het zicht op den duur verslechteren. Soms treedt een beschadiging van de oogzenuw op terwijl de oogdruk niet verhoogd is. Door de oogdruk extra te verlagen kan verdere beschadiging van de oogzenuw zo veel mogelijk worden beperkt.

Meer algemene informatie over glaucoom kunt u lezen in de folder 'Glaucoom' of op onze website www.olvg.nl.

Doel trabeculectomie

Het doel van deze ingreep is om het zicht zo goed mogelijk te behouden. Hiervoor is het noodzakelijk om de oogdruk te verlagen. Verdere beschadiging van de oogzenuw wordt hiermee zo veel mogelijk voorkomen. Deze operatie is geschikt om de oogdruk zeer laag te maken.

Wat gebeurt er tijdens de operatie?

- Bij de operatie maakt de oogarts aan de bovenzijde van het oog net naast het hoornvlies een soort luikje. Onder dit luikje wordt een kleine opening gemaakt naar de voorste oogkamer van het oog (waar het kamerwater zich bevindt).
- Vervolgens wordt het luikje met hechtinkjes weer op zijn plaats gezet, maar niet al te strak, zodat kamerwater uit het oog kan stromen tussen de hechtingen door.
- Om te zorgen dat het luikje niet opnieuw vastgroeit en het kamerwater kan blijven stromen, wordt er gedurende enkele minuten een genezing remmende stof op het operatiegebied gelegd.
- Aan het einde van de operatie wordt het oogwit weer over het luikje gehecht, zodat het kamerwater niet naar buiten stroomt. Het komt achter het oog terecht en wordt in het lichaam opgenomen. U krijgt hier geen traanogen van.

- Na de operatie moet u gedurende enkele maanden genezing remmende oogdruppels (Prednisolon of Dexamethason) druppelen om te voorkomen dat het luikje helemaal vastgroeit.

Oogdruk na de operatie

Na de operatie wordt niet direct de uiteindelijke oogdruk bereikt: de oogdruk kan aanvankelijk nog te hoog of te laag zijn.

- Als de oogdruk te hoog is dan kunnen één of meerdere hechtingen met een laser worden losgeschoten. Dit is een poliklinische behandeling die vrijwel pijnloos is en enkele minuten duurt.
- Er is een kans dat het luikje weer dichtgroeit. Hierdoor stijgt de oogdruk weer naar de waarden van voor de operatie. Er zijn dan oogdruppels nodig om de oogdruk te verlagen, of soms een tweede operatie.
- Als de oogdruk te laag is, wachten we eerst af. Soms worden de genezing remmende oogdruppels verminderd. Een heel enkele keer is een tweede operatie nodig om de oogdruk te verhogen.

Wat merkt u van een trabeculectomie?

Op de plaats van het luikje ontstaat een kleine zwelling op het oog: dit is de zogenaamde filterblaas. Meestal merkt u hier niets van. Sommige mensen voelen een lichte druk op de plaats van de filterblaas. Als u het bovenooglid optilt, dan is een lichte verdikking bovenop het oog zichtbaar. Als u het ooglid niet optilt, dan is meestal nauwelijks iets te zien van de filterblaas.

Complicaties

Geen enkele operatie is zonder risico's. De risico's bij deze operatie zijn gering. Een belangrijke complicatie om te noemen is een infectie. Dit komt weinig voor, namelijk minder dan 1 op 1500.

Zeldzame bijwerkingen van de operatie zijn:

- Chronische irritatie van het oog waarvoor druppels nodig zijn.
- Een (geringe) daling van de gezichtsscherpte. De gezichtsscherpte herstelt zich meestal weer in de maanden na de operatie, maar niet altijd tot het niveau van voor de operatie.
- Soms treedt staar eerder op (cataract, troebele ooglens) waarvoor een operatie nodig is.

Praktische zaken rondom de operatie

De operatie gebeurt onder plaatselijke verdoving of onder narcose. Vrijwel altijd kan de operatie in dagbehandeling plaatsvinden. Dit betekent dat u dezelfde dag weer naar huis kunt.

Belangrijk!

Het is belangrijk dat u zich goed voorbereidt. Lees daarom goed de volgende instructies.

Vorbereiding thuis:

- Het is belangrijk dat u zich voor de operatie goed wast, ook uw haren.
- Gebruik geen make-up, nagellak of gezichtscrème.
- Is de operatie onder plaatselijke verdoving? Dan kunt u thuis gewoon ontbijten of lunchen.
- Is de operatie onder narcose? Dan moet u nuchter zijn: niet eten en drinken volgens de instructie die u heeft gehad van de anesthesioloog. Meer informatie staat in de folder 'Anesthesie voor volwassenen'.
- Draag makkelijke kleding. Draag geen truien met een col.
- Laat uw sieraden thuis. Het is niet toegestaan om deze te dragen tijdens de operatie.
- Gebruikt u oogdrukverlagende druppels? Druppel deze dan gewoon volgens schema.
- Neem ook eventueel medicijnen die u gebruikt volgens voorschrift in.
- Gebruikt u plastabletten? Neem plastabletten pas na de operatie in.
- Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Overleg dit voor de operatie met de oogarts.
- Als u ook andere medicijnen gebruikt, neem deze dan volgens voorschrift in.

De operatiedag

Operatie op de EBA (plaatselijke verdoving)

Vorbereiding voor de operatie op de EBA

- De verpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte en neemt u mee naar de druppelkamer. U kunt uw broek en T-shirt aanhouden. De overige kleding moet u uittrekken.
- De verpleegkundige druppelt het te opereren oog met druppels die verdoven, ontsmetten en uw pupil vernauwen.
- Voorafgaand aan de operatie wordt het oog verdoofd met een beetje verdovingsvloeistof. Deze wordt naast het oog aangebracht.
- De verpleegkundige brengt u naar de operatiekamer.

Operatie

Tijdens de operatie wordt uw gezicht afgedekt met een doek. Hieronder wordt frisse lucht (zuurstof) geblazen, zodat u gewoon kunt ademen. U kunt omgevingsgeluiden horen. U merkt misschien dat de oogarts bezig is. U voelt geen pijn. Aan het eind de operatie wordt het oog afgedekt met een verband en een plastic dop, dit blijft zitten tot de volgende ochtend. De operatie duurt ongeveer een uur. De hele behandeling duurt 1,5 tot 2 uur.

Na de operatie

Na de operatie wordt u teruggebracht naar de uitruimte. U kunt zich weer aankleden en u krijgt nog een kopje koffie of thee. Meestal gaat u binnen een half uur weer naar huis.

Operatie op de Dagbehandeling (narcose)

Vorbereiding voor de operatie op de Dagbehandeling

- De verpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte en neemt u mee naar de voorbereidingsruimte. U kunt uw broek en T-shirt aanhouden. De overige kleding moet u uittrekken. U krijgt operatiekleding om over uw kleding aan te trekken.
- De verpleegkundige druppelt het te opereren oog met druppels die verdoven, ontsmetten en uw pupil vernauwen.
- De anesthesieverpleegkundige brengt u naar de operatiekamer. Hier wordt u in slaap gebracht.

Operatie

Aan het eind van de operatie wordt het oog afgedekt met een verband en een plastic dop, dit blijft zitten tot de volgende ochtend.

De operatie duurt ongeveer een uur. De hele behandeling duurt 3 tot 4 uur.

Na de operatie

Na de operatie wordt u teruggebracht naar de uitslaapkamer en daarna naar de uitruimte. U kunt zich weer omkleden en u krijgt nog een kopje koffie of thee. Meestal gaat u binnen een half uur weer naar huis.

Naar huis

Niet autorijden na de operatie

Zorg dat iemand met u meekomt naar het ziekenhuis of dat we iemand kunnen bellen om u na de operatie te komen ophalen. Kunt u geen begeleiding regelen? Dan kunt u bij ons ondersteuning aanvragen voor begeleiding naar huis. Vrijwilligers van het UVV helpen hierbij. Meer informatie hierover staat in de folder 'Ondersteuning bij ontslag, wij helpen u op weg'.

Controles

U heeft de dag na de operatie een afspraak op de polikliniek. Dan wordt het verband verwijderd. Het oog hoeft overdag niet meer te worden afgedekt. Het kapje krijgt u mee naar huis. Dit moet u ter bescherming voor het slapen met een pleister over het oog plakken. Houd er rekening mee dat u de eerste 3 weken na de operatie meestal 2 keer per week op controle moet komen. Daarna heeft u controles tot ongeveer 3 maanden na de operatie.

Oogdruppels

U moet gedurende 3 maanden na de operatie intensief druppelen, soms 6 of 8 keer per dag. Dit kunnen verschillende soorten oogdruppels zijn.

- Meestal stopt u na de operatie met de oogdrukverlagende druppels die u voorafgaand aan de operatie gebruikte. Als u druppels voor het andere oog gebruikt, gaat u daar uiteraard wel mee verder.
- Na de operatie zijn tijdelijke oogdruppels nodig tegen infectie (antibioticadruppels).
- Daarnaast gebruikt u oogdruppels tegen ontsteking (corticosteroiddruppels: Dexamethason of Prednisolon). Deze oogdruppels zijn van groot belang om het luikje open te houden en dus om de operatie succesvol te laten zijn. U kunt in de bijsluiters van deze druppels lezen dat u op moet letten bij glaucoom: soms kan tijdelijke

oogdrukverhoging optreden. U hoeft zich hier geen zorgen over te maken. Het komt zelden voor, omdat dit wordt gecompenseerd door de uitstroom van kamerwater via het luikje. Bovendien controleert de oogarts zeer regelmatig de oogdruk.

Adviezen voor thuis

- Wrijf nooit hard in uw geopereerde oog. Vooral in de eerste weken na de operatie is dit erg belangrijk.
- Plak de eerste maand 's nachts een oogdop voor het geopereerde oog. Zo kunt u het oog beschermen tegen stoten. Overdag kunt u het beste een (zonne-)bril dragen.
- Sporten (inclusief zwemmen) is de eerste drie weken niet toegestaan.
- Douchen en haren wassen mag na enkele dagen weer. Zorg dat er de eerste 10 dagen geen (kraan-) water in het geopereerde oog loopt! Houd daarom bij het douchen en haren wassen uw ogen dicht.
- Vermijd bukken, zwaar tillen en persen.

Wanneer moet ik contact opnemen?

Neem contact op met uw oogarts als:

- de pijn niet afneemt;
- uw oog rood wordt;
- u plotseling waziger ziet.

U kunt de oogarts van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.00 uur bereiken via de polikliniek Oogheelkunde. Buiten deze tijden kunt u contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp.

Operatie/ingreep

- Het is altijd mogelijk dat een operatie uitgesteld wordt door onvoorziene omstandigheden. Denk bijvoorbeeld aan een patiënt die spoedeisende hulp nodig heeft. Hij krijgt om medische redenen altijd voorrang. Uiteraard stellen wij dan alles in het werk om u zo snel mogelijk te opereren/te behandelen.
- OLVG is een opleidingsziekenhuis. Dat betekent dat de specialist altijd geassisteerd wordt door een arts-assistent in opleiding tot specialist. Ook kan het zo zijn dat een arts-assistent (een deel van) de operatie/ingreep uitvoert.

Vragen?

U kunt ons gewoon bellen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op of kijk op www.olvg.nl Heeft u vragen over de vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota

Meer informatie online

- www.olvg.nl/oogheelkunde
- www.glaucoomvereniging.nl
- www.oogvereniging.nl

Contact

polikliniek Oogheelkunde, locatie Oost, West en Spuistraat

T 020 510 88 87 (ma t/m vrij 8.15 - 16.15 uur)

E oogheelkunde@olvg.nl

Route Oost: P3, West: 02

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 7 augustus 2020, foldernr.1036